

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Майстерність актора»

Рівень вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
Спеціальність «Перформативні мистецтва»
Спеціалізація «Сценічне мистецтво»
Галузь знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Робоча програма навчальної дисципліни «Майстерність актора» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», спеціальності «Перформативні мистецтва» за освітньо-професійною програмою «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно».

Розробник:

Держипільський Ростислав Любомирович, професор кафедри сценічного мистецтва і хореографії

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Кукуруза Надія Вікторівна

Схвалено на засіданні кафедри сценічного мистецтва і хореографії

протокол № 01 від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту мистецтв

протокол № 01 від 28 серпня 2026 року

Голова науково-методичної ради

Маришин Т.В.

Затверджено

Директор / декан

31.08.2026 року

1. Загальна інформація	
Назва навчальної дисципліни	Майстерність актора
ППБ	Держипільський Ростислав Любомирович
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	rostyslav.derzhypilskyi@cnu.edu.ua
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Обсяг навчальної дисципліни	15 кредити ECTS, 450 годин
Курс (рік навчання)	1, 2
Семестр	1, 2, 3
Форма підсумкового контролю	1 семестр — 1 семестр — залік; 2 семестр — екзамен; 3 семестр — екзамен; 2 семестр — екзамен; 3 семестр — екзамен
Мова навчання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
Графік консультацій	Консультації проводяться згідно з графіком, у т.ч. шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі онлайн
2. Передумови вивчення навчальної дисципліни	
При вивченні навчального курсу використовують знання, отримані з таких дисциплін: «Акторська майстерність і основи режисури», «Сценічна мова», «Сценічний рух», «Психофізичний тренінг».	

3. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Майстерність актора» є: Запропонований курс «Майстерність актора» розроблений відповідно до освітньо-професійної програми магістерського рівня спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво та є базовою фаховою дисципліною професійної підготовки. Його структура охоплює три семестри навчання і спрямована на системне формування творчої, методологічно свідомої та професійно самостійної особистості актора.

Курс враховує актуальні виклики сучасного театрального процесу: багатостильовість сценічних форм, інтеграцію театру і медіа, розвиток перформативних практик, зростання вимог до особистісної автономії митця. У центрі навчально-творчого процесу перебуває магістрант як суб'єкт художньої діяльності, здатний до рефлексії, аналітичного мислення та усвідомленого вибору професійної стратегії.

Зміст дисципліни поєднує глибоке опанування психофізичного апарату актора, розвиток навичок сценічної дії, роботи з драматургічним матеріалом і партнером, а також осмислення стилістичних, жанрових і концептуальних особливостей сучасного театру. Значна увага приділяється формуванню індивідуальної творчої манери, умінню працювати в режисерській концепції та виступати співавтором сценічного твору.

Особливу увагу приділено формуванню цифрової компетентності майбутнього актора — свідомому й критичному використанню цифрових інструментів та інформаційно-комунікаційних технологій у творчому і дослідницькому процесі (фіксація, монтаж, платформи демонстрації результатів творчої діяльності), а також розвитку навичок дослідницької рефлексії власної творчої практики, її документування та презентації в академічному і мистецькому середовищі.

Важливим аспектом курсу є розвиток здатності до професійної самоорганізації, творчої ініціативи та критичної самооцінки. Майбутній актор розглядається як носій художньої відповідальності, здатний до саморозвитку, педагогічної трансляції досвіду та адаптації до різних форм сценічної і екранної практики.

Таким чином, дисципліна «Майстерність актора» забезпечує цілісну професійну підготовку магістра сценічного мистецтва, формуючи його як самостійного, рефлексивного і конкурентоспроможного фахівця у сучасному культурному просторі.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Майстерність актора» є формування цілісної професійної майстерності магістранта як суб'єкта сценічної творчості через поглиблене оволодіння психофізичним апаратом, закономірностями сценічної дії, принципами роботи з драматургічним матеріалом та партнером; розвиток здатності до самостійного художнього мислення, рефлексії та авторського існування в сучасному театральному й екранному просторі, а також свідоме й критичне застосування цифрових інструментів у творчій, дослідницькій та презентаційній діяльності.

5. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні мистецькі задачі у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до вільного, точного й стилістично доцільного використання державної та іноземної мов у професійному середовищі: в усному і письмовому фаховому дискурсі, наукових текстах, публічних виступах та міжнародній комунікації.

ЗК 2. Здатність переносити теоретичні концепції та методи на розв'язання конкретних фахових задач, адаптувати набуті знання до нових і нестандартних ситуацій у практиці сценічного мистецтва.

ЗК 3. Здатність свідомо й ефективно використовувати цифрові інструменти та інформаційно-комунікаційні технології в художній, науково-дослідній і педагогічній діяльності; критично оцінювати цифровий контент та забезпечувати інформаційну безпеку.

ЗК 6. Здатність ініціювати й розробляти оригінальні художні та організаційні ідеї, виходити за межі усталених підходів, генерувати нестандартні рішення творчих і професійних проблем.

ЗК 7. Здатність ефективно працювати як у складі творчих і фахових колективів – беручи на себе різні ролі, зокрема лідерську, – так і самостійно планувати й реалізовувати завдання з повною відповідальністю за їх результат.

Фахові (спеціальні) компетентності

ФК 1. Здатність формувати оригінальні дослідницькі гіпотези, розробляти методологію їх перевірки та впроваджувати інноваційні підходи у творчо-виробничу практику сценічного мистецтва – з усвідомленням меж чинного знання та готовністю до його розширення.

ФК 2. Здатність на поглибленому рівні застосовувати і творчо синтезувати специфічну систему виражальних засобів сценічного мистецтва – пластичних, звукових, акторських, монтажно-композиційних, сценарно-драматургічних – при самостійному створенні та художньому осмисленні складних сценічних творів.

ФК 3. Здатність концептуально обґрунтовувати й публічно представляти результати власної творчої та інтелектуальної діяльності різним аудиторіям; формувати авторську позицію і вести фахову дискусію.

ФК 4. Здатність брати на себе відповідальність за організацію та координацію роботи творчої групи в процесі підготовки і випуску сценічного твору: розподіляти задачі, узгоджувати художні рішення і забезпечувати якість спільного продукту.

ФК 7. Здатність осмислювати власний творчий задум і сценічний твір у широкому соціокультурному, естетичному та мистецько-історичному контексті; рефлексувати над співвідношенням авторської інтерпретації та зовнішніх художніх традицій.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Здійснювати обґрунтовану самооцінку власної творчої, наукової та педагогічної діяльності; продуктивно реагувати на критику, коригувати підходи і приймати виважені рішення в мінливих або непередбачуваних умовах.

ПРН 5. Демонструвати поглиблену техніку сценічного виконавства – внутрішню і зовнішню – та самостійно втілювати складні художні образи, використовуючи весь арсенал виражальних засобів акторської і сценічної мови.

ПРН 6. Самостійно відбирати, аналізувати та інтерпретувати драматургічний і сценічний матеріал; обирати концептуально обґрунтовані художні засоби для реалізації задуму з урахуванням жанрового, стильового та культурного контексту.

ПРН 7. Представляти результати власної творчої та дослідницької діяльності на публічних майданчиках – від сценічних показів до наукових форумів і грантових конкурсів; формулювати й захищати авторську концепцію перед фаховою аудиторією.

ПРН 8. Інтерпретувати явища і твори сценічного мистецтва в широкому соціокультурному, естетичному та мистецькоісторичному контексті; зіставляти авторські концепції з тенденціями розвитку суміжних мистецтв – літератури, музики, образотворчого мистецтва, кіно.

ПРН 10. Генерувати оригінальні творчі ідеї, що виходять за межі відтворення наявних зразків; проєктувати і реалізовувати авторські сценічні концепції з обґрунтуванням їх художньої та культурної цінності.

ПРН 11. Ефективно взаємодіяти в складі творчого колективу, розуміючи природу художнього синтезу в сценічному творі; координувати роботу окремих учасників процесу та брати відповідальність за якість спільного результату.

ПРН 16. Передавати фаховий виконавський і педагогічний досвід у різних форматах – майстер-класи, індивідуальне наставництво, навчально-методичні матеріали; сприяти професійному розвитку інших осіб, спираючись на рефлексію власної практики.

6. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	денна форма	заочна форма
лекції	48	—
практичні заняття / семінарські заняття	68	—
лабораторні заняття	34	—
самостійна робота	300	—

1 семестр — 6 кред. ECTS, 180 год.

Тема	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом
Акторське мистецтво як система знань і практика інновацій	4	4	4	24	36	—	—	—	—	—
Психофізичний апарат актора: тіло, голос, енергія	4	6	2	24	36	—	—	—	—	—
Сценічна дія і подієвий аналіз	4	6	2	24	36	—	—	—	—	—
Творча індивідуальність актора і контекст епохи	4	6	2	24	36	—	—	—	—	—
Рефлексія і критичний аналіз творчості	4	6	2	24	36	—	—	—	—	—

Разом	20	28	12	120	180					
Поточний контроль										
Тема заняття	Форми та методи оцінювання				ПРН		Рівень			
Порівняльний аналіз провідних акторських систем і шкіл (за вибором): спільне й відмінне у підходах.	Тестування				ПРН 6, ПРН 8		A–F (100–1)			
Психофізичний тренінг: діагностика та індивідуальна корекція м'язових затисків.	Практичний звіт				ПРН 5		A–F (100–1)			
Робота над диханням і голосом: вправи на розширення динамічного й тембрового діапазону.	Практичний звіт				ПРН 5, ПРН 7		A–F (100–1)			
Тренінг уваги, уяви та внутрішнього монологу на ускладненому матеріалі.	Практичний звіт				ПРН 5, ПРН 16		A–F (100–1)			
Подієвий аналіз обраного драматургічного або прозового уривка: визначення надзавдання, наскрізної дії, подієвого ряду.	Реферат				ПРН 4, ПРН 8, ПРН 10		A–F (100–1)			
Ведення творчого щоденника з фіксацією результатів психофізичних тренінгів.	Реферат				ПРН 5, ПРН 7, ПРН 16		A–F (100–1)			
Розробка й показ етюдів на теми «Творча індивідуальність» і «Контекст епохи».	Практичний звіт				ПРН 8, ПРН 10		A–F (100–1)			
Підготовка усної презентації або есе про власну творчу індивідуальність.	Практичний звіт				ПРН 16		A–F (100–1)			
Перегляд і аналіз сучасної вистави (за вибором) з погляду акторської техніки; підготовка рецензії.	Реферат				ПРН 7		A–F (100–1)			
Підготовка залікового творчого перегляду (комплексний показ етюдів).	Практичний звіт				ПРН 5, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10		A–F (100–1)			
Самостійна робота										
Тематика самостійних робіт	Форми та методи оцінювання				ПРН		Рівень			
Підготовка залікового творчого перегляду (комплексний показ етюдів).	Практичний звіт				ПРН 5, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10		A–F (100–1)			
Індивідуальні завдання										
Тематика індивідуальних завдань	Форми та методи оцінювання				ПРН		Рівень			

Підбір і аналіз драматургічного матеріалу.	Практичний звіт					ПРН 6, ПРН 10			A–F (100–1)	
2 семестр — 6 кред. ECTS, 180 год.										
Тема	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом
Робота з драматургічним матеріалом	4	6	2	24	36	—	—	—	—	—
Жанр, стиль, художній синтез	4	6	2	24	36	—	—	—	—	—
Актор у колективі	4	6	2	24	36	—	—	—	—	—
Актор і цифрові технології	2	2	2	12	18	—	—	—	—	—
Проектування сценічного твору	6	8	4	36	54	—	—	—	—	—
Разом	20	28	12	120	180					
Поточний контроль										
Тема заняття	Форми та методи оцінювання				ПРН			Рівень		
Дійовий аналіз обраного драматургічного твору: визначення жанрово-стильових особливостей.	Практичний звіт				ПРН 6, ПРН 8			A–F (100–1)		
Побудова партитури ролі (наскрізна дія, контрдія, зерно ролі).	Практичний звіт				ПРН 4, ПРН 5			A–F (100–1)		
Тренінг сценічного партнерства та ансамблевої взаємодії у складі творчої групи.	Практичний звіт				ПРН 11			A–F (100–1)		
Створення етюдів у різних жанрово-стильових реєстрах (трагедія, комедія, гротеск, умовний театр тощо).	Практичний звіт				ПРН 5			A–F (100–1)		
Опанування прийомів акторської роботи перед камерою: адаптація сценічної техніки до екранної специфіки.	Практичний звіт				ПРН 5			A–F (100–1)		
Огляд застосування цифрових інструментів у сучасній сценічній практиці (відеопроєкції, мультимедіа, трансляції вистав).	Реферат				ПРН 8			A–F (100–1)		
Розробка концепції власного сценічного етюд/фрагмента з обґрунтуванням художньо-виражальних засобів.	Практичний звіт				ПРН 10			A–F (100–1)		

Репетиційна робота над фрагментом вистави в складі творчої групи з розподілом організаційних функцій.	Практичний звіт	ПРН 11	A–F (100–1)							
Відкритий показ фрагмента (сцени) для однокурсників і викладача, обговорення.	Практичний звіт	ПРН 4, ПРН 5, ПРН 16	A–F (100–1)							
Оформлення аналітичного звіту про індивідуальний внесок у колективну творчу роботу.	Практичний звіт	ПРН 16	A–F (100–1)							
Самостійна робота										
Тематика самостійних робіт	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень							
Оформлення аналітичного звіту про індивідуальний внесок у колективну творчу роботу.	Практичний звіт	ПРН 16	A–F (100–1)							
Індивідуальні завдання										
Тематика індивідуальних завдань	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень							
3 семестр — 3 кред. ECTS, 90 год.										
Тема	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом
Інноваційні практики сценічного мистецтва	2	2	2	12	18	—	—	—	—	—
Розробка індивідуального сценічного проєкту	4	6	5	30	45	—	—	—	—	—
Публічна презентація і професійна рефлексія	2	4	3	18	27	—	—	—	—	—
Разом	8	12	10	60	90					
Поточний контроль										
Тема заняття	Форми та методи оцінювання	ПРН		Рівень						
Огляд інноваційних форм сучасного театру (імерсивний театр, документальний театр, перформанс, міждисциплінарні проєкти); підготовка аналітичного огляду.	Практичний звіт	ПРН 6, ПРН 8		A–F (100–1)						
Визначення формату творчої роботи за узгодженням із режисером-викладачем: участь у спільній випусковій виставі (з опрацюванням окремої ролі/ образу) або самостійний індивідуальний сценічний проєкт.	Практичний звіт	ПРН 7, ПРН 8, ПРН 11		A–F (100–1)						

Формулювання концепції власної творчої роботи: тема, надзавдання, форма реалізації, місце власного образу в загальному художньому задумі (за умови участі у спільній виставі).	Практичний звіт	ПРН 10	A–F (100–1)
Розробка драматургічної/сценарної основи ролі або проєкту (авторський текст, інсценізація, компіляція).	Практичний звіт	ПРН 4, ПРН 10	A–F (100–1)
Узгодження з режисером-викладачем і партнерами по виставі мізансценічного та образного рішення ролі (для учасників спільної постановки).	Практичний звіт	ПРН 10, ПРН 11	A–F (100–1)
Поетапна репетиційна робота над роллю/проєктом із фіксацією проміжних результатів у творчому щоденнику.	Практичний звіт	ПРН 7, ПРН 10	A–F (100–1)
Підготовка технічного й художнього забезпечення показу (сценографія, музичний ряд, світло, костюм — за потреби).	Практичний звіт	ПРН 5, ПРН 6	A–F (100–1)
Розробка самопрезентації: анотація ролі/проєкту, обґрунтування художнього рішення, відповіді на очікувані питання аудиторії.	Практичний звіт	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7	A–F (100–1)
Публічний показ — участь у спільній випусковій виставі або показ індивідуального творчого проєкту.	Практичний звіт	ПРН 7	A–F (100–1)
Підготовка письмової рефлексії за результатами показу: самооцінка, аналіз отриманого зворотного зв'язку, визначення напрямів подальшого професійного розвитку.	Реферат	ПРН 4, ПРН 8, ПРН 10	A–F (100–1)
Самостійна робота			
Тематика самостійних робіт	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
Підготовка письмової рефлексії за результатами показу: самооцінка, аналіз отриманого зворотного зв'язку, визначення напрямів подальшого професійного розвитку.		ПРН 4, ПРН 8, ПРН 10	A–F (100–1)
Індивідуальні завдання			
Тематика індивідуальних завдань	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень

7. Критерії оцінювання результатів навчання	
Форма підсумкового контролю	1 семестр — 1 семестр — залік; 2 семестр — екзамен; 3 семестр — екзамен; 2 семестр — екзамен; 3 семестр — екзамен
Загальна система оцінювання	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання результатів навчання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
1 семестр — 6 кред. ECTS, 180 год.	
Вага оцінювання форм поточного контролю	
лекції	
практичні / семінарські	30
лабораторні	20
індивідуальне завдання	
контрольна робота	
самостійна робота	
Вага оцінювання форми підсумкового контролю	
1 семестр — залік; 2 семестр — екзамен; 3 семестр — екзамен	50
2 семестр — 6 кред. ECTS, 180 год.	
Вага оцінювання форм поточного контролю	
лекції	
практичні / семінарські	30
лабораторні	20
індивідуальне завдання	
контрольна робота	
самостійна робота	
Вага оцінювання форми підсумкового контролю	
екзамен	50
3 семестр — 3 кред. ECTS, 90 год.	
Вага оцінювання форм поточного контролю	
лекції	
практичні / семінарські	30
лабораторні	20
індивідуальне завдання	

контрольна робота	
самостійна робота	
Вага оцінювання форми підсумкового контролю	
екзамен	50

Шкала оцінювання	
Рівень	Критерій
A (90–100)	Здобувач вищої освіти демонструє глибокі системні знання навчального матеріалу, вільно володіє понятійним апаратом, здатний самостійно аналізувати, узагальнювати та застосовувати отримані знання у стандартних і нестандартних ситуаціях.
B (80–89)	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу, впевнено застосовує основні теоретичні положення та допускає незначні неточності.
C (70–79)	Здобувач вищої освіти загалом правильно відтворює навчальний матеріал, володіє основними знаннями та навичками, але допускає окремі помилки у застосуванні.
D (60–69)	Здобувач вищої освіти володіє базовими знаннями навчального матеріалу, відповіді є неповними, наявні суттєві неточності та труднощі у практичному застосуванні.
E (50–59)	Здобувач вищої освіти демонструє мінімально достатній рівень знань, відтворює лише окремі положення навчального матеріалу та допускає значну кількість помилок.
FX (26–49)	Здобувач вищої освіти не засвоїв значну частину навчального матеріалу, допускає грубі помилки, але має можливість повторного складання підсумкового контролю.
F (1–25)	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, не здатний виконати основні завдання дисципліни та потребує повторного вивчення курсу.

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf>)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf>)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу та контроль знань здобувачів здійснюються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/roqxqk>) і Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (<https://surl.lt/uinnsy>).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (<https://surl.cc/caszlv>).

9. Рекомендована література

Основна література

1. Арто А. Театр і його двійник / пер. з фр., упоряд. і передм. І. Шевчук. — Київ : Видавництво Жупанського, 2021. — 280 с.
2. Кобзар Т. Теоретико-методичні аспекти роботи з художніми творами при підготовці акторів // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. — 2025. — № 37. — С. 32–37.
3. Мейснер С. Про акторську професію : монографія / пер. укр. та ред. Р. Бажана. — Івано-Франківськ : Вид-ць Василь Рогів, 2023. — 236 с.
4. Сегер Л. Пишемо підтекст : докопатися до коріння / пер. з англ. Н. Сліпенко. — Київ : ArtHuss, 2025. — 160 с.
5. Сухорукова К. С. Сценічна мова в контексті професійної підготовки акторів : сучасні педагогічні виклики // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. — 2025. — № 36. — С. 65–71.
6. Циганик М., Баша О., Бень Г. Особливості формування професійних якостей студентів спеціальності «Сценічне мистецтво (акторське мистецтво драматичного театру і кіно)» // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2024. — Вип. 80, т. 2. — С. 128–134.

Додаткова література
1. Аристотель. Поетика / пер. з дав.-грец. Б. Тена ; наук. ред. В. Добрянський. — Харків : Фоліо, 2018. — 154 с.
2. Барба Е. Паперове каное / пер. з англ. — Львів : Літопис, 2001. — 288 с.
3. Барнич М. М. Майстерність актора : техніка «обману» : навч. посіб. — 2-ге вид., виправл. та доповн. — Київ : Ліра-К, 2016. — 304 с.
4. Біль Р. Виховання акторської харизми : метод. посіб. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 232 с.
5. Бобошко Ю. М. Режисер Леся Курбас. — Київ : Мистецтво, 1987. — 197 с.
6. Бондарчук С. Мімограмота. Майстерство актора / упоряд. та ред. проєкту «Сценознавство». — Київ : Сценознавство, 2018. — 112 с.
7. Брехт Б. Про мистецтво театру / пер. з нім. — Київ : Мистецтво, 1977. — 302 с.
8. Брук П. Жодних секретів : думки про акторську майстерність і театр / пер. з англ. — Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2005. — 136 с.
9. Волицька І. В. Театральна юність Леся Курбаса. — Львів : Ін-т народознавства НАН України, 1995. — 192 с.
10. Волицька І. Курбас : погляд на тіло // Курбасівські читання. — Київ, 2006. — № 1. — С. 45–53.
11. Волицька І. Курбасова дефініція творчості актора і категорія «тривання» // Курбасівські читання. — Київ, 2007. — С. 28–36.
12. Грицан А. В. Виховання режисера : психофізичний та інтелектуальний тренінг : навч. посіб. — 2-ге вид., переробл. та доповн. — Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2009. — 248 с.
13. Гротовський Є. Театр, ритуал, перформер / пер. та упоряд. — Львів : Центр Європи, 1999. — 220 с.
14. Десятник Г. О., Лимар Л. Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості : навч. посіб. — Київ : КМАЕКМ, 2020. — 180 с.
15. Дідро Д. Парадокс про актора. — Київ : Мистецтво, 1966. — 146 с. — (Пам'ятки естетичної думки).
16. Життя і творчість Леся Курбаса / упоряд. та наук. ред. Б. Козак. — Львів ; Київ ; Харків : Літопис, 2012. — 880 с.
17. Заворотній О. Т., Лопандя В. М. Психофізична техніка та тренінг актора : навч. посіб. — Рівне : РДГУ, 2006. — 270 с.
18. Заворотній О. Т., Лопандя В. М. Робота режисера над п'єсою та виставою : навч. посіб. — Рівне : Вид-ць Олег Зень, 2009. — 197 с.
19. Ігнатюк М. М. Монолог у мистецтві драматичної вистави : навч. посіб. — Рівне : РДГУ, 2001. — 90 с.
20. Ігнатюк М. М. Свічадо зореслова : посіб.-хрестоматія зі сценічної мови. — Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2011. — 532 с.
21. Козачковський Д. Нотатки на сторінках ролей, п'єс і клаптиках паперу : підручна кн. для акторів та режисерів / упоряд. Б. Козак. — Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2017. — 96 с.
22. Курбас Л. Спогади сучасників. — Київ : Мистецтво, 1969. — 310 с.
23. Курбас Л. Театральні закони і акценти / упоряд. Б. Козак. — Львів : Літопис, 1996. — 240 с.
24. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. — Київ : Основи, 2001. — 917 с.
25. Ліпцин О. Ф. Акторська майстерність в ігровому театрі : метод. посіб. магістер. програми «МЕТАТЕАТР». — Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2020. — 124 с.
26. Ліпцин О. Ф. Режисура ігрового театру : метод. посіб. магістер. програми «МЕТАТЕАТР». — Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2020. — 138 с.

27. Мар'яненко І. О. Сцена, актори, ролі. — Київ : Мистецтво, 1964. — 290 с.
28. Нариси з історії театрального мистецтва України XX століття / Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. — Київ : Інтертехнологія, 2006. — 1054 с. : іл.
29. Неклюдова Т. Б. Основи акторської майстерності : навч. посіб. — Київ : КНУКіМ, 2019. — 210 с.
30. Паві П. Словник театру. — Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2006. — 640 с.
31. Пансо В. Праця і талант у творчості актора / пер. з рос. — Львів : Літопис, 2014. — 276 с.
32. Ревуцький Дм. Живе слово. Теорія виразного читання для школи / вступ. сл. В. Ревуцький ; передм. Б. Козак ; ред. Н. Бічуя. — Львів : Вид-во Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2001. — 200 с.
33. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці : у 3 т. — Львів : Літопис, 2003.
34. Топорков В. Про техніку актора. — Київ : Мистецтво, 1961. — 224 с.
35. Просценіум : наук. зб. — Львів.
36. Кіно-Театр : журнал. — Київ.
37. Український театр : журнал. — Київ.
38. Курбасівські читання : зб. наук. праць. — Київ.
Додаткові електронні ресурси
1. Prometheus — українська платформа масових відкритих онлайн-курсів. https://prometheus.org.ua
2. Coursera — міжнародна освітня платформа. https://www.coursera.org
3. Udemu — платформа практичних онлайн-курсів. https://www.udemy.com
4. TED — відеоресурс публічних виступів. https://www.ted.com

Викладач

Держипільський Ростислав Любомирович, професор
кафедри сценічного мистецтва і хореографії